

Väljaandja:	Riigikogu
Akti liik:	seadus
Teksti liik:	terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	01.01.2006
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	31.12.2006
Avaldamismärge:	

Metsaseadus

Vastu võetud 09.12.1998
[RT I 1998, 113, 1872](#)
 jõustumine 09.01.1999

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
16.06.1999	RT I 1999, 54, 583	23.06.1999
14.10.1999	RT I 1999, 82, 750	14.11.1999
08.12.1999	RT I 1999, 95, 843	01.01.2000
07.06.2000	RT I 2000, 51, 319	01.09.2000
12.12.2000	RT I 2000, 102, 670	01.01.2001
08.05.2001	RT I 2001, 50, 282	11.06.2001
19.06.2002	RT I 2002, 61, 375	01.08.2002
19.06.2002	RT I 2002, 63, 387	01.09.2002
17.12.2003	RT I 2003, 88, 594	08.01.2004
28.01.2004	RT I 2004, 9, 53	07.03.2004 ; osaliselt 1. 01. 2005
21.04.2004	RT I 2004, 38, 258	10.05.2004
08.12.2005	RT I 2005, 70, 540	01.01.2006

1. peatükk ÜLDSÄTTED

§ 1. Seaduse reguleerimisala

- (1) Käesolev seadus reguleerib metsa majandamist taastuva loodusvarana, tagamaks inimesi rahuldav elukeskkond ja majandustegevuseks vajalikud ressursid looduskeskkonda põhjendamatult kahjustamata.
- (2) Käesolev seadus sätestab metsa korraldamise ja majandamise õiguslikud alused, kehtestab metsanduse suunamise ning metsa majandamise korraldamise.
- (3) Käesolevas seaduses ettenähtud haldusmenetlusele kohaldatakse haldusmenetluse seaduse (RT I 2001, 58, 354) sätteid, arvestades käesoleva seaduse erisusi.
[\[RT I 2002, 61, 375- jõust. 01.08.2002\]](#)

§ 2. Mets

Metsaks loetakse puittaimestiku kasvukohta pindalaga 0,5 ha või enam, mis vastab vähemalt ühele alljärgnevatelt nõuetest:

- 1) seal kasvavad puud kõrgusega vähemalt 1,3 m ja puuvõrade liitusega vähemalt 30 protsenti;
- 2) seda majandatakse puidu ja teiste metsasaaduste saamiseks või seal säilitatakse puittaimestikku käesolevas seaduses nimetatud viisidel kasutamiseks.

§ 3. Seaduse kohaldatavus

- (1) Käesolevat seadust kohaldatakse maa, sellel kasvava taimestiku ja seal eluneva loomastiku suhtes juhul, kui see maa on metsamaana maakatastrisse kantud või vastab käesoleva seaduse § 2 vähemalt ühe punkti nõuetele.

(2) Kohaliku omavalitsuse volikogu otsusel võidakse rakendada käesoleva seaduse § 10-24, 27-34 ja 55-56 ka juhul, kui § 2 punktis 1 nimetatud tunnustega maatükk on väiksem kui 0,5 ha.

(3) Käesolevat seadust ei rakendata:

- 1) parkides, haljasaladel, marja- ja viljapuuaedades, puukoolides, dendraariumides, kuni 20 m laiustes raudtee-, maantee- ja põllukaitsehekkides ja -ribades, puude ja põõsaste istandustes ning veejuhtmete kaitseribades;
- 2) maatükil, kus projekteerimistingimused või detailplaneering näevad ette metsa majandamisest erinevat maakasutust;
- 3) eraomanikule kuuluval metsamaana maakatastrisse kandmata maal, kus puittaimestiku keskmine vanus ei ületa 20 aastat.

§ 4. Riigimets

(1) Stabiilse keskkonnaseisundi ja mitmekülgse metsakasutuse tagamiseks peab riigile kuuluva metsa pindala moodustama vähemalt 20 protsenti Eesti Vabariigi maismaa pindalast.

(2) Riigimetsa pindala igas maakonnas määrab Vabariigi Valitsus, lähtudes metsanduse arengukavast.

2. peatükk METSJA KORRALDAMINE

§ 5. Metsa korraldamine

(1) Metsa korraldatakse eesmärgiga saada andmeid metsa seisundi ja varude suuruse kohta, koostada metsamajandamiskava, hinnata metsa majandamise viiside ja võtete sobivust ning metsandusalaste õigusaktide toimumist.

(2) Metsa korraldamine koosneb järgmistest toimingutest :

- 1) metsa inventeerimine;
- 2) metsamajandamiskava koostamine;
- 3) metsa majandamise hindamine.

(3) Korraldamisele kuuluvad kõik metsad, mille suhtes käesolevat seadust kohaldatakse § 3 lõike 1 kohaselt.

(4) Metsa korraldatakse metsa korraldamise juhendi alusel.

(5) Metsa korraldamise juhend kehtestatakse keskkonnaministri määrusega. Metsa korraldamise juhendiga sätestatakse :

- 1) metsa korraldamise objekt;
- 2) metsa kaardistamise tingimused;
- 3) metsa inventeerimise meetodika;
- 4) metsa majandamise viiside ja võtete kavandamine;
- 5) metsa raie mahu arvestamise meetodika;
- 6) metsa majandamise hindamise kord.

(6) Metsa korraldamist suunab Keskkonnaministeerium.

(7) Metsa korraldamise kulud kaetakse riigieelarvest, välja arvatud käesoleva seaduse § 45 lõike 1 punktis 3 toodud juhul. Metsamajandamiskava koostamise võib tellida ja selle eest tasuda ka erametsaomanik. [RT I 2004, 9, 53- jõust. 07.03.2004]

§ 5¹. Metsakorraldustööde tegevusluba

(1) Metsakorraldustöid võib teha metsakorraldustööde tegevusluba (edaspidi *luba*) omav isik.

(2) Luba võib taotleda isik, kellel on piisavalt tehnilisi vahendeid metsakorraldustööde tegemiseks ning kes teeb metsakorraldustöid metsanduslase eriharidusega töötajatega, kes on sooritanud katsetööd ja eksami metsakorraldustööde teoorias ja praktikas. Katsetöödele, eksamitele ja tehnilistele vahenditele esitatavad nõuded ja katsetööde ning eksamite korraldamise ja tulemuste hindamise, samuti tehniliste vahendite nõuetele vastavuse hindamise korra kehtestab keskkonnaminister määrusega.

(3) Loa annab Metsakaitse- ja Metsauenduskeskus (edaspidi *loa andja*) ekspertkomisjoni nõusolekul. Ekspertkomisjoni koosseisu kinnitab keskkonnaminister loa andja ettepanekul.

(4) Ekspertkomisjoni ülesanded on lisaks käesoleva paragrahvi lõigetes 3 ja 6 sätestatule järgmised:

- 1) käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud katsetööde ja eksamite korraldamine ning hindamine;
- 2) käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud tehniliste vahendite nõuetele vastavuse hindamine;
- 3) loa pikendamisel taotleja puhul käesoleva paragrahvi lõikes 6 nimetatud asjaolude esinemise kontrollimine.

(5) Luba antakse viieks aastaks.

- (6) Loa andja keeldub loa andmisest, kui loa taotleja:
- 1) ei vasta käesoleva paragrahvi lõikes 2 esitatud nõuetele;
 - 2) ei ole tasunud riigilõivu;
 - 3) on loa taotlemisel esitanud tegelikkusele mittevastavaid andmeid;
 - 4) on varasema majandustegevusega rikkunud õigusaktidega kehtestatud nõudeid;
 - 5) on varasema tegevusega korduvalt või oluliselt rikkunud metsakorraldustöödele esitatavaid nõudeid.

(7) Luba ei saa üle anda teisele isikule.

(8) Loa andja võib loa omaja taotlusel ja ekspertkomisjoni nõusolekul loa kehtivust pikendada järgmiseks viieks aastaks, kui loa omaja:

- 1) vastab käesoleva paragrahvi lõikes 2 esitatud nõuetele;
- 2) on teostanud metsakorraldustöid nõuetekohaselt;
- 3) on tasunud riigilõivu.

(9) [Loa taotlemise, andmise ja pikendamise korra ning loa vormi kehtestab keskkonnaminister määrusega.](#)
[RT I 2004, 9, 53- jõust. 07.03.2004]

§ 5². Metsakorraldustööde tegevusloa lõppemine, peatamine ja kehtetuks tunnistamine

(1) Luba kaotab kehtivuse loal märgitud kehtivusaja möödumisel, loa kehtetuks tunnistamisel, luba omava isiku jagunemisel või lõppemisel, tegevuse lõpetamisel või ümberkorraldamisel.

(2) Loa andja tunnistab loa kehtetuks, kui loa omaja:

- 1) on loa taotlemisel esitanud tegelikkusele mittevastavaid andmeid;
- 2) ei vasta enam käesoleva seaduse § 5¹ lõikes 2 sätestatud nõuetele;
- 3) on korduvalt või oluliselt rikkunud metsakorraldustöödele esitatavaid nõudeid;
- 4) seda taotleb.

(3) Enne loa kehtetuks tunnistamist võib loa andja teha loa omajale ettekirjutuse puuduste kõrvaldamiseks ning võib peatada loa kehtivuse puuduste kõrvaldamiseni. Ettekirjutuse tähtjaks täitmata jätmise korral tunnistab loa andja loa kehtetuks.

(4) Loa kehtetuks tunnistamise korral võib loa andja määrata loa omajale tähtaja pooleliolevate tööde lõpetamiseks. Kui loa omaja ei lõpeta pooleliolevaid töid määratud ajaks, teeb loa andja nimetatud isikule ettekirjutuse ning selle täitmata jätmise korral rakendab sunnivahendit asendustäitmise ja sunniraha seaduses (RT I 2001, 50, 283; 94, 580) sätestatud korras. Kui loa andja rakendab sunnivahendina sunniraha, on selle suurus kuni 10 000 krooni.

(5) Loa kehtetuks tunnistamise otsus toimetatakse loa omajale kätte kolme päeva jooksul, arvates otsuse tegemisest.

(6) Loa omaja on kohustatud loa andjat viivitamatult teavitama loa väljaandmise aluseks olnud asjaolude muutumisest.

(7) [Loa peatamise ja kehtetuks tunnistamise korra kehtestab keskkonnaminister määrusega.](#)
[RT I 2004, 9, 53- jõust. 07.03.2004]

§ 6. Metsa inventeerimine

(1) Metsa inventeeritakse vähemalt ühel järgmisel eesmärgil:

- 1) metsavarude arvestuse pidamine;
- 2) metsa seisundi hindamine;
- 3) metsanduse pikaajaline kavandamine;
- 4) metsa majandamise tulemuste ja metsa kasutamise viisi sobivuse hindamine;
- 5) metsamajandamiskava koostamiseks algandmete kogumine.

(2) Metsa inventeeritakse:

- 1) riigi ja maakonna tasandil väikestel pindadel tehtud täpsete mõõdistamistulemuste üldistamisega (statistiline valikmeetod);
- 2) katastri- või majandamisüksuse tasandil ülepinnalise takseerimisega.

(3) Inventeerimise eesmärgi kinnitab keskkonnaminister.

[RT I 2004, 9, 53- jõust. 07.03.2004]

§ 7. Metsamajandamiskava

(1) Metsa majandamiseks koostatakse metsamajandamiskava riigile mittekuulavas metsas kinnistute kaupa, riigile kuulavas metsas metskondade või muude majandamisüksuste kaupa.

(2) Metsamajandamiskava sisaldab vähemalt:

- 1) metsamaa plaani koos metsa kirjeldusega ja metsaosade seotust ümbritseva situatsiooniga;
- 2) õigusaktist või planeeringust tulenevaid metsa majandamise kitsendusi, kasutamise eesmärgi ja neile vastavaid metsakategooriaid, metsa kasutamise viise ja neid soodustavaid metsa majandamise võtteid;
- 3) kaitse- ja tulundusmetsas maksimaalselt lubatavat uuendus- ja harvendusraie mahtu ning raiekõlblike metsaosade loetelu;
- 4) püsimetsana majandamiseks sobivate metsaosade loetelu ja neis maksimaalselt lubatavat valikraie mahtu;
- 5) metsa uuendamise, metsamulla vee- ja toiterežiimi reguleerimise, metsakaitse ja metsateede ehitamise ning valgustus- ja sanitaarraie tegemise soovitusi;
- 6) bioloogilise mitmekesisuse elementide kirjeldust ja nende säilitamise abinõusid;
- 7) hinnangut metsa senisele majandamisele.

(3) Metsaomanikul on õigus teha omapoolseid täiendavaid ettepanekuid metsamajandamiskava sisu osas, hüvitades selleks tehtava lisatöö kulutused.

(4) Kaitsealal paikneva metsamajandamiskava kooskõlastab metsakorraldustööde teostaja kaitseala valitsejaga.

(5) Metsamajandamiskava koostatakse vähemalt iga kümne aasta järel.

(6) Metsamajandamiskava koostamiseks kasutatud metsa inventeerimisandmed ei tohi olla vanemad kui kümme aastat.

(7) Käesoleva seaduse §-s 5 1 nimetatud tegevusloa omaja koostatud metsamajandamiskava kehtestab keskkonnaminister või tema volitatud asutus ühe kuu jooksul selle metsamajandamiskava koostajalt saamisest arvates või jätab metsamajandamiskava kehtestamata, kui see ei vasta käesoleva paragrahvi lõigetes 2–6 sätestatud nõuetele.

(8) Metsamajandamiskava kehtestamata jätmisest teavitab loa andja koostajat viivitamatult ja teeb ettekirjutuse puuduste kõrvaldamiseks. Ettekirjutuse täitmata jätmise korral rakendab loa andja käesoleva seaduse §-s 5² poollelioleva metsakorraldustöö kohta sätestatud.

(9) Metsamajandamiskava kehtestamise kord sätestatakse keskkonnaministri määrusega.

(10) Metsamajandamiskava kehtestamise otsuses tuleb eraldi ära märkida lubatavate raiete maksimaalsed mahud raieliikide lõikes.

(11) Metsamajandamiskava koostamise kohustus ei laiene kinnistule, kus metsa pindala on kuni kaks hektarit. [RT I 2004, 9, 53- jõust. 07.03.2004]

§ 8. Metsa majandamise hindamine

(1) Metsa majandamise hinnang antakse:

- 1) õigusaktide nõuete järgimise kohta metsa uuendamisel, kasvatamisel ja kasutamisel ning metsakaitsele;
- 2) metsamajandamiskavade vastavuse kohta õigusaktide nõuetele.

(2) Metsa majandamise hinnangut kasutatakse õigusaktide ja riigi metsapoliitika täpsustamiseks, metsanduse pikaajalise arengukava koostamiseks, täiendavate keskkonnakaitsemeetmete rakendamiseks ning metsamajandamiskavadele hinnangu andmiseks.

[RT I 2004, 9, 53- jõust. 07.03.2004]

3. peatükk METSAMAJANDAMINE

§ 9. Metsa majandamine

Metsa majandamine on metsa uuendamine, kasvatamine ja kasutamine ning metsakaitse.

§ 10. Metsa uuendamine

(1) Metsa uuendatakse kaitse- ja tulundusmetsas. Hoiu- ja metsas ei tohi inimene metsa looduslikku uuenemisse sekkuda.

(2) Uuendamiseks loetakse metsaseemnete külvamist, metsataimede istutamist, looduslikule uuenemisele kaasaaitamist maapinna ettevalmistamise või uuenduse teket ja arengut soodustavate muude võtete abil ulatuses, mis tagab käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud nõuete täitmise.

(3) Uuenenuks loetakse raiesmik või hukkunud metsa osa, kui seal kasvab enam kui 1200 ülepinnaliselt paiknevat vähemalt 0,8 m kõrgust peapuuliigi taime hektari kohta.

(4) Peapuuliigiks loetakse käesoleva seaduse tähenduses antud kasvutingimustes metsa kasutamise viisile kõige enam vastavaid puuliike.

(5) Metsa uuendamiseks tuleb maapind ette valmistada nii, etettevalmistamineei takista metsa edasist majandamist ega põhjusta erosiooni, tuulekannet, soostumist või kasvukoha muul viisil halvenemist.

(6) Metsa uuendamiseks võib raiuda koridore ja häile kuni 8 m kõrgusesse noorendikku.

(7) Metsa uuendamisel ja kultiveerimismaterjali kasvatamisel kasutatakse metsaseemneid, mis vastavad vähemalt ühele alljärgnevatest nõuetest:

- 1) nende pärilike omaduste sobivus on kontrollitud;
- 2) need pärinevad puudelt, mille kasvukoht ja välistunnused lubavad oletada puude järglaskonna väärtuslikkust ja sobivust uuendatava kasvukohaga.

(8) Tundmatu päritoluga metsaseemnete ja neist kasvatatud kultiveerimismaterjali turustamine on keelatud.

(9) Lageraielankidele jäetakse 20-70 männi, arukase, saare või tamme seemnepuud ühe hektari kohta. Seemnepuudeks jäetakse seemnekandvusea saavutanud, suhteliselt hea tüve vormi, kitsa ja lühikese võra ning kiire kasvuga puud. Seemnepuude alammäära ei rakendata, kui raielangil:

- 1) ei leidu vastavate omadustega seemnepuid;
- 2) on olemas elujõuline looduslik uuendus;
- 3) on eeldused loodusliku uuenduse tekkimiseks raielanki ümbritsevatelt metsaosadelt.

(10) [Kehtetu - RT I 2004, 9, 53- jõust. 07.03.2004]

(11) Eesti jaotatakse metsaseemne päritolu piirkondadeks.

(12) Keskkonnaministri määrusega kinnitatakse:

- 1) [kehtetu - RT I 2005, 70, 540- jõust. 01.01.2006]
 - 2) [Eesti jaotus metsaseemne päritolu piirkondadeks, ühest metsaseemne päritolu piirkonnast korjatud metsaseemnete ja neist kasvatatud kultiveerimismaterjali teistes metsaseemne päritolu piirkondades kasutamise tingimused](#);
 - 3) [Eestis metsa kultiveerimisel kasutada lubatud algmaterjali päritolu](#);
 - 4) [metsapuudena kasvatada lubatud võõrpuuliikide loetelu](#).
- [RT I 2005, 70, 540- jõust. 01.01.2006]

§ 11. Metsa uuendamise kohustus

(1) Metsaomanik on kohustatud uuendama kõik raiesmikud ja suurema kui 0,1 ha pindalaga kaitse- ja tulundusmetsa hukkunud osad kolme aasta jooksul, arvates raiest või hukkumisest.

(2) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 1 loetletud ala ei ole seitsme aasta jooksul pärast raiet või hukkumist uuenenud, korraldab uuendamise omaniku kulul Keskkonnaministeerium.

(3) Keskkonnaminister võib pikendada käesoleva paragrahvi lõikes 2 ettenähtud tähtaega järgmistel asjaoludel:

- 1) looduslike tingimuste omapära tõttu pole uuenemine seitsme aasta jooksul võimalik;
- 2) metsaomanikust mittesõltuvad metsa hukkumise põhjused pole kõrvaldatud.

(4) [Uuendamise tähtaja pikendamise taotluse esitamise ja selle lahendamise korra kehtestab keskkonnaminister](#) .

(5) Kinnistu võõrandamisel läheb uuendamata raiesmiku või hukkunud metsa uuendamise kohustus üle uuele omanikule.

§ 12. Uuendusraie

(1) Metsa uuendamiseks on lubatud teha uuendusraiet.

(2) Uuendusraiet tohib teha mis tahes vanusega puistutes, mis tagavara madala juurdekasvu, halva tervisliku seisundi, madala täiuse, ebasobiva koosseisu või halbade pärilike omaduste tõttu ei vasta kasutamise eesmärgile.

(3) Halva tervisliku seisundi või halbade pärilike omaduste tõttu tohib teha uuendusraieid Metsakaitse- ja Metsauuenduskeskuse ekspertiisi alusel, kui muude metsa majandamise võtetega pole võimalik metsa seisundit parandada. Ekspertiisi tellimise ja tegemise korra sätestab metsakaitse eeskiri.

(4) Ebasobiva koosseisu tõttu tohib uuendusraiet teha pehmelehtpuupuistutes tingimusel, et alad, kus raiuti, uuenevad või uuendatakse majanduslikult väärtuslikumate puuliikidega.

(5) Madala tagavara juurdekasvu ja madala täiuse tõttu tohib teha metsas uuendusraiet käesoleva seadusega sätestatud juhtudel.

(6) Uuendusraie jaguneb lageraieks ja turberaieks.

§ 13. Lageraie

(1) Lageraie korral raiutakse ühe aasta jooksul raie algusest arvates langilt kõik puud, välja arvatud:

1) seemnepuud ja järelkasv;

2) säilikuud ja bioloogilise mitmekesisuse tagamiseks vajalikud puud või nende säilinud püstiseisvad osad tüvepuidu kogumahuga vähemalt 5 tm hektari kohta.

(2) Raiesmiku kõrval võib teha uue lageraie pärast eelmise raiesmiku uuenemist ja minimaalse liitumisaja möödumist.

(3) Minimaalne liitumisaeg on männiga või kõvalehtpuudega looduslikul uuenemisel või uuendamisel neli aastat, kuusega looduslikul uuenemisel või uuendamisel kolm aastat, muudel juhtudel kaks aastat. Raieaastaid ei loeta liitumisaja sisse.

(4) Nooremate kui saja-aastaste männi- ja kõvalehtpuupuistute, kaheksakümneaastaste kuusikute ning seitsmekümneaastaste kaasikute lageraie on keelatud, välja arvatud juhul, kui:

1) [kehtetu - RT I 2004, 9, 53- jõust. 07.03.2004]

2) raie tehakse metsakaitse eeskirjaga sätestatud korras Metsakaitse- ja Metsauuenduskeskuse tehtud ekspertiisi alusel kooskõlas käesoleva seaduse § 12 lõikega 3;

3) [kehtetu - RT I 2004, 9, 53- jõust. 07.03.2004]

§ 14. Turberaie

(1) Turberaie jaguneb aegjärgseks, häil- ja veerraieks.

(2) Aegjärgse raie korral raiutakse uuendamisele kuuluv mets hajali paiknevate üksikpuudena 10 kuni 20 aasta jooksul korduvate raiejärgudega.

(3) Häilraie korral raiutakse uuendamisele kuuluv mets häiludena 20 kuni 40 aasta jooksul korduvate raiejärgudega.

(4) Veerraie korral raiutakse uuendamisele kuuluv mets servast lageraiena, mujalt hajali paiknevate üksikpuudena või häiludena 20 kuni 40 aasta jooksul korduvate raiejärgudega. Lageraie ei tohi teha alal, mis on laiem kui pool metsa keskmisest kõrgusest. Lagedaks raiutud ala kõrvale võib teha uue lageraie pärast eelmise raiesmiku uuenemist.

(4¹) Nooremate kui üheksakümneaastaste männi- ja kõvalehtpuupuistute, seitsmekümneaastaste kuusikute ning kuuekümnendaastaste kaasikute turberaie on keelatud.

(5) Uut turberaie võib eelmise turberaie langi kõrval alustada pärast selle uuenemist.

(6) Turberaie peab raiejärgude vahe olema vähemalt viis aastat, mille hulka ei loeta raieaastaid. [RT I 2004, 9, 53- jõust. 07.03.2004]

§ 15. Metsa kasvatamine

(1) Metsa kasvatamiseks on lubatud teha hooldus- ja valikraieid ning reguleerida metsamulla vee- ja toiterežiimi.

(2) Hooldusraied jagunevad valgustusraieks, harvendusraieks ja sanitaarraieks.

§ 16. Valgustusraie

(1) Valgustusraie tohib teha peapuuliigi valgustus- ja toitetingimuste parandamiseks ning metsa koosseisu kujundamiseks.

(2) Valgustusraie tohib teha metsas, mille keskmine rinnasdiameeter on alla 6 cm.

§ 17. Harvendusraie

(1) Harvendusraie tohib teha metsa väärtuse tõstmiseks metsa tiheduse ja koosseisu reguleerimise teel ning lähitulevikus väljalangevate puude puidu kasutamise võimaldamiseks.

(2) Harvendusraiet tohib teha metsas, mille keskmine rinnasdiameeter on vähemalt 6 cm ja täius ning rinnaspindala on lubatud alammäärast suurem.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud rinnaspindala ja täiuse lubatud alammäärad kehtestab, lähtudes metsa vanusest, puuliigist, kasvukoha tüübist, boniteediklassist ja metsa kasutamise viisist, keskkonnaminister oma määrusega.

§ 18. Sanitaarraie

(1) Sanitaarraiet tohib teha nakkusallikaks olevate või kahjurite paljunemist soodustavate puude eemaldamiseks metsast, samuti ohuallikaks mitteolevate surevate või surnud puude raieks puidu kasutamise eesmärgil, kui see ei ohusta bioloogilist mitmekesisust. Sanitaarraie tegemisel võib raiuda puid, mis vastavad keskkonnaministri kinnitatud metsakaitse eeskirjas lubatule.

(2) Sanitaarraiet tohib teha mis tahes vanusega metsas juhul, kui sanitaarraie alla kuuluvaid puid pole võimalik eemaldada mõne muu käesolevas seaduses lubatud raiega.

(3) Keskkonnaministeerium või tema kohalik asutus või naaberkinnisasja omanik võib metsakaitseliku ekspertiisi alusel nõuda nakkusallikaks olevate või kahjurite paljunemist soodustavate puude eemaldamist metsast. Keskkonnaministeerium võib nimetatud raiet doteerida või raieks soodustingimusi luua, kui ohtlik olukord on tekkinud metsaomanikust mitteolenevatel põhjustel.
[RT I 2004, 9, 53- jõust. 07.03.2004]

§ 19. Valikraie

(1) Valikraiet on lubatud teha püsimeetsana majandatavates erivanuselistes segapuistutes, erivanuselistes puhtmännikutes ja puhtkuusikutes, mitmerindelistes puistutes ja hall-lepikutes.

(2) Püsimeetsana majandamine käesoleva seaduse tähenduses on väljaraiutud või väljalangenud puude pidev asendumine või asendamine uutega.

(3) Esimese valikraiega tohib välja raiuda kuni 20 protsenti elusate puude tagavarast tingimusel, et metsaülarinde täius ei lange madalamale kui 0,6.

(4) Korduva valikraiega ei tohi viia puistu tagavara madalamale, kui see oli pärast esimest valikraiet, välja arvatud juht, kui seda põhjustab surnud puude raie.

(5) Püsimeetsana majandatavas metsas on hooldus- ja uuendusraiate tegemine keelatud.

§ 20. Lubatud raied

(1) Lubatud on üksnes käesoleva seaduse §-des 12–14, 16–19 ja 34 nimetatud raied.

(2) Lähtudes käesoleva seaduse §-dest 12–14, 17 ja 19, näidatakse metsamajandamiskavas eraldiste ja raieliikide viisi uuendus-, harvendus- ja valikraie maksimaalne lubatud maht kümneks aastaks.

(3) Metsamajandamiskavas võib maksimaalselt lubatava raie mahu määramisel põhjendatult piirata raie lubatud mahtu, võrreldes käesoleva seaduse §-dega 12–14, 17 ja 19, lähtudes õigusaktidest ja planeeringutest tulevatest metsa majandamise kitsendustest.
[RT I 2004, 9, 53- jõust. 07.03.2004]

§ 21. Metsamulla vee- ja toiterežiimi reguleerimine

(1) Metsamulla vee- ja toiterežiimi reguleerimisel tuleb arvestada keskkonnakaitse nõudeid.

(2) Metsa maaparandussüsteemi rajamise tingimused, maaparandusprojekti kooskõlastamise ja maaparandussüsteemi ehitusloa väljaandmise korra sätestab maaparandusseadus (RT I 1994, 34, 534).

(3) Metsa väetamine otsetoimeliste mineraalväetistega on keelatud, välja arvatud väetamine metsataimlas.

§ 22. Metsakaitse

(1) Metsa tervisliku seisundi halvenemise ja tuleohtu vältimiseks kehtestatakse keskkonnaministri määrusega metsakaitse eeskiri. Metsakaitse eeskirjaga sätestatakse:

- 1) metsakaitse nõuded metsa uuendamisel, kasvatamisel ja kasutamisel;
- 2) raielankide puhastamise viisid ja kord;
- 3) halva tervisliku seisundi või halbade pärilike omaduste tõttu metsas uuendusraie määramise alused;
- 4) lubatud hormoon- ja bakterpreparaatide ning mürgkemikaalide loetelu ja nende kasutamise kord;

- 5) abinõud, mis lubavad metsas hoida toorest koorimata okaspuitu ajavahemikul 1. maist kuni 31. augustini;
6) metsakaitselise ekspertiisi tellimise ja tegemise kord ning tingimused.

(2) Õigusaktidele tuginevad keskkonnajärevalve asutuste ettekirjutused ja otsused ning nende asutuste keskkonnakaitsespektorite ettekirjutused metsakahjustuste ja tuleohtu ennetamiseks, piiramiseks või nende tagajärgede likvideerimiseks on metsaomanikule ja ohu tekitajale kohustuslikud, sõltumata asjaolust, kas ohtu põhjustav tegevus toimub metsamaal või väljaspool seda.

(3) Kui metsa majandamine on vastuolus käesoleva seaduse § 24 lõike 2 punktide 3 ja 4 nõuetega, on keskkonnajärevalve asutustel õigus oma otsusega metsamajanduslik tegevus peatada või lõpetada.

(4) Hormoon- ja bakterpreparaate ning mürkemikaale kasutatakse metsa kaitseks, välja arvatud metsataimlates, vaid siis, kui nende kasutamine on metsakaitselise ekspertiisi hinnangul mõõdapääsmatu.

(5) 1. septembrist kuni 31. märtsini raiutud toores koorimata okaspuit tuleb metsast välja vedada 1. maiks. 1. aprillist 31. augustini raiutud toorest koorimata okaspuitu ei tohi metsas hoida kauem kui üks kuu.

(6) Käesoleva paragrahvi lõikes 5 toodud nõuet ei rakendata, kui metsamaterjali omanik on täitnud metsakaitseseeskirjaga ettenähtud metsamaterjali kaitsmise abinõud.

(7) Keskkonnaminister on õigustatud nõudma kinnisasjale riigi kasuks reaalkoormatise seadmist, mis seisneb tulekaitseliste abinõude rakendamises. Keskkonnaminister lähtub reaalkoormatise seadmise nõudmisel õigusaktiga määratud tulekaitseabinõu ulatusest.

§ 23. Metsateatis

(1) Metsaomanik võib teha raieid kinnistu asukohajärgse keskkonnateenistuse loal.

(2) Ilma kinnistu asukohajärgse keskkonnateenistuse loata võib füüsilisest isikust metsaomanik:

- 1) raiuda tuuleheite, tuule- ja lumemurru puid juhul, kui neid on eraldusel alla 5 protsendi eralduse tagavarast;
- 2) raiuda metsamaa iga hektari kohta aastas kolm tm puitu, kui raiutava puidu üldkogus ei ületa kinnistu kohta 15 tm aastas.

(3) Raiete tegemiseks loa saamiseks esitab metsaomanik või tema esindaja (edaspidi *esitaja*) kinnistu asukohajärgsele keskkonnateenistusele metsateatise.

(4) Metsateatis loetakse kättetoimetatuks, kui esitaja on selle kinnistu asukohajärgsele keskkonnateenistusele allkirja vastu üle andnud või kui tähtkirjaga esitatud metsateatis on postiasutuselt kinnistu asukohajärgsele keskkonnateenistusele allkirja vastu üle antud.

(5) Metsateatis peab sisaldama andmeid kinnisasja, selle omaniku või omaniku esindaja kohta, raieid iseloomustavaid andmeid ning andmeid, mis võimaldavad keskkonnateenistusel hinnata raiete vastavust õigusaktide, sealhulgas haldusaktide nõuetele. Kui metsateatise esitab omaniku esindaja, lisatakse metsateatisele esindaja esindusõigust tõendav dokument.

(6) Keskkonnateenistus kontrollib nõuetekohases metsateatises:

- 1) kavandatud uuendus-, harvendus- ja valikraiate vastavust metsamajandamiskavas määratud lubatud uuendus-, harvendus- ja valikraiate mahule ning teeb metsateatisele metsamajandamiskava nõuetele vastava kavandatud raie kohta märke «lubatud»;
- 2) kavandatud valgustus- ja sanitaarraiate vastavust õigusaktide nõuetele ning teeb metsateatisele õigusaktide nõuetele vastava kavandatud raie kohta märke «lubatud».

(7) Käesoleva paragrahvi lõike 6 punktides 1 ja 2 kavandatud raiete kohta, mis ei vasta metsamajandamiskava või õigusakti nõuetele, teeb keskkonnateenistus metsateatisele märke «ei ole lubatud», põhjendades nõusoleku andmisest keeldumist kirjalikult.

(8) Keskkonnateenistus tagastab kontrollitud ja käesoleva paragrahvi lõikes 6 või 7 nimetatud märkega metsateatise esitajale kas allkirja vastu või posti teel tähtkirjaga 15 tööpäeva jooksul nõuetekohase metsateatise saamisest.

(9) Metsaomanik tohib alustada metsateatise lubatud raieid pärast keskkonnateenistusele metsateatise tagasisaamist. Lubatud raieid tohib teha ühe aasta jooksul metsateatise esitajale kättetoimetamisest arvates.

(10) Metsateatisega teavitab metsaomanik kinnistu asukohajärgset keskkonnateenistust:

- 1) metsa uuendamisest, metsakuivendussüsteemide ja -teede ehitamisest ning uuendamisest 15 tööpäeva enne nimetatud töödega alustamist;
- 2) metsakahjustustest kohe pärast seda, kui omanik sai teada või pidi teada saama metsa kahjustamisest.

(11) [Metsateatise vormi ja edastamise korra kehtestab keskkonnaminister määrusega](#) .

(12) Keskkonnaminister võib halduslepingu alusel anda käesoleva paragrahvi lõigetes 6–8 sätestatud keskkonnateenistuse kohustuste täitmise osaliselt mõnele vastavas piirkonnas tegutsevale metsaühistule.

Metsaühistule üleantavate kohustuste maht, metsaühistu vastutus ning kohustuste täitmisega kaasnevate kulude hüvitamine sätestatakse halduslepinguga.
[RT I 2004, 9, 53- jõust. 07.03.2004]

§ 24. Omaniku õigused ja kohustused metsa majandamisel

(1) Metsaomanikul on õigus tulekaitse kaalutlustel, metsa ökosüsteemi või sihtide, teede ja teiste rajatiste kaitseks peatada või keelata oma metsa, sihtide, teede ja teiste rajatiste kasutamine, kui ilmastikutingimused ei võimalda metsa või nimetatud rajatise kasutada ilma metsa või rajatise kahjustamata või ohtu seadmata.

(2) Metsaomanik on kohustatud:

- 1) tagama metsa uuenemise võimalused ja metsa uuendamise;
- 2) jälgima metsa seisundit, kaitsma metsa kasvutingimuste halvenemise, kahjurite ja haiguste, prahistamise ja tulekahjude eest;
- 3) majandama ja lubama oma metsa majandada üksnes sellisel viisil, mis ei ohusta metsa kui ökosüsteemi ega kahjusta genofondi, metsamulda ja veerežiimi, metsa uuenemise ja uuendamise tingimusi, ei loo eeldusi tuulekahjustuste tekkeks, seenhaiguste ja putukkahjurite levikuks ning on kooskõlas metsa säästliku kasutamise põhimõtetega;
- 4) metsa kõrvalsaaduste varumisel rakendama ja lubama rakendada üksnes selliseid varumisviise, mis ei kahjusta kõrvalsaaduste nagu marjad, seemned ja ravimtaimed saagikust;
- 5) esitama statistilised aruanded vastavalt riikliku statistika seadusele (RT I 1997, 51, 822) ja metsateatise;
- 6) uuendus-, harvendus- ja valikraie tegemisel mitte ületama metsamajandamiskavaga määratud raiemahtu.

(3) Käesoleva paragrahvi lõike 2 punkti 3 nõuded ei laiene metsadele, mille kasutamise viisiks on riigikaitse.
[RT I 2004, 9, 53- jõust. 07.03.2004]

4. peatükk METSAS KASUTAMINE

§ 25. Metsa kasutamise reguleerimine

Metsa kasutamise reguleerimisel lähtutakse metsa kasutamise eesmärgist, sellest tulenevast metsakategooriast ja nendele vastavatest metsa kasutamise viisidest.

§ 26. Metsa kasutamise eesmärgid

(1) Metsa kasutamise eesmärgid on:

- 1) loodusobjektide hoidmine;
- 2) keskkonnaseisundi kaitsmine;
- 3) majandusliku tulu saamine.

(2) Metsa kasutamise eesmärgi määrab metsaomanik, kui eesmärki ei määra planeerimis- ja ehitusseaduse (RT I 1995, 59, 1006; 1996, 36, 738; 49, 953) alusel kehtestatud planeering või õigusakt.

(3) Kui õigusakt ei kitsenda metsa kasutamise ulatust, peab metsa kasutamine üheaegselt tagama ökoloogiliste, majanduslike, kultuuriliste ja sotsiaalsete vajaduste rahuldamise.

(4) Metsa kasutamise eesmärk fikseeritakse metsamajandamiskavas.
[RT I 2004, 9, 53- jõust. 07.03.2004]

§ 27. Metsakategooriad ja metsa kasutamise viisid

(1) Metsakategooriad on:

- 1) hoiumets;
- 2) kaitsemets;
- 3) tulundusmets.

(2) Metsa kasutamise viisid on:

- 1) kaitstavate loodusobjektide hoidmine (looduse kaitse);
- 2) maastiku või selle erimi, mulla või vee kaitsmine (keskkonnakaitse);
- 3) inimese kaitsmine tootmis- ja transpordiobjektidelt leviva saaste ning ilmastiku kahjuliku mõju eest (sanitaarkaitse);
- 4) inimesele puhkamise, tervise parandamise ja sportimise võimaluste loomine (rekreatsioon);
- 5) puude seemnete, metsamarjade, seente, ravim- ning dekoratiivtaimede ja nende osade, sambla, samblike, pähklite, heina, okste, dekoratiivpuude, puukoore ja -juurte, vaigu ja kasemahla varumine, mesipuude paigutamine ja loomade karjatamine (kõrvalkasutus);

- 6) teadus- ja õppetöö;
- 7) puidu saamine;
- 8) jahindus;
- 9) riigikaitse.

(3) Metsakategooria ja metsa kasutamise viis fikseeritakse metsamajandamiskavas ning need on aluseks metsamajandusliku tegevuse kavandamisel metsakorraldajatele.

[RT I 2004, 9, 53- jõust. 07.03.2004]

§ 28. Hoiumets

(1) Loodusobjektide hoidmiseks määratud mets kuulub hoiumetsa kategooriasse:

- 1) kaitseala loodusreservaadis;
- 2) kaitseala sihtkaitsevööndis, kus looduskaitseaduse (RT I 2004, 38, 258) alusel kehtestatud kaitseala kaitse-eeskirjaga (edaspidi *kaitseala kaitse-eeskiri*) on majandustegevus keelatud, ning sellega võrdsustatud alal.

(2) Hoiumetsas on metsa kasutamise lubatud viisideks:

- 1) looduse kaitse;
- 2) keskkonnakaitse;
- 3) teadus- ja õppetöö;
- 4) teised käesoleva seaduse §-s 27 nimetatud metsa kasutamise viisid, kui need on lubatud kaitseala kaitse-eeskirjaga.

(3) Hoiumetsa majandamise kitsendused tulenevad looduskaitseadusest ja kaitseala kaitse-eeskirjast.

[RT I 2004, 38, 258- jõust. 10.05.2004]

§ 29. Kaitsemets

(1) Keskkonnaseisundi kaitsmiseks määratud mets kuulub kaitsemetsa kategooriasse. Kaitsemets paikneb:

- 1) kaitseala sihtkaitsevööndis, kus majandustegevus on kaitseala kaitse-eeskirjaga lubatud, ja piiranguvööndis;
- 2) ranna või kalda piiranguvööndis;
- 3) allikate ääres ja survealase põhjaveega aladel;
- 4) infiltratsioonialadel;
- 5) joogiveehaaretel;
- 6) uuristus- ja tuuleohtlikel aladel;
- 7) looaladel;
- 8) muinsuskaitse objektidel;
- 9) muudel planeeringuga määratud aladel.

(2) Kaitsemetsas on metsa kasutamise lubatud viisideks:

- 1) looduse kaitse;
- 2) keskkonnakaitse;
- 3) sanitaarkaitse;
- 4) teadus- ja õppetöö.
- 5) teised käesoleva seaduse §-s 27 nimetatud metsa kasutamise viisid, kui need ei ole planeerimis- ja ehitusseaduse alusel kehtestatud planeeringuga vastuolus või õigusaktiga keelatud.

(3) Kaitsemetsa majandamisel ei tohi:

- 1) lageraielangi laius ületada 30 m ja pindala 2 ha;
- 2) turberaielangi pindala ületada 10 ha.

[RT I 2004, 38, 258- jõust. 10.05.2004]

§ 30. Tulundusmets

(1) Hoiu- või kaitsemetsaks määramata mets on tulundusmets.

(2) Tulundusmetsas on lubatud kõik käesoleva seaduse §-s 27 nimetatud metsa kasutamise viisid.

(3) Metsa kasutamise viisi tulundusmetsas valib metsaomanik.

(4) Tulundusmetsa kasutamine looduse kaitseks toimub metsaomaniku soovil.

(5) Tulundusmetsa majandamisel ei tohi:

- 1) lageraielangi laius okas- või kõvalehtpuupuistutes, sõltumata nende uuenemisviisist, samuti nendes pehmelehtpuupuistutes, mille raiesmikele külvatakse või istutatakse okas- või kõvalehtpuid, ületada 100 m ja langi pindala 5 ha;
- 2) lageraielangi laius pehmelehtpuu puistutes, mis jäävad looduslikule uuenemisele või mille raiesmikele külvatakse või istutatakse pehmelehtpuid, ületada 150 m ja langi pindala 7 ha;
- 3) turberaielangi pindala olla suurem kui 10 ha.

§ 31. Võtmebiotoop

(1) Võtmebiotoop käesoleva seaduse tähenduses on kaitset vajav ala tulundusmetsas, kus tõenäosus ohustatud, ohualdiste või haruldaste liikide esinemiseks on suur, nagu väikeste veekogude ja allikate lähimbrus, väikesed lodud, põlendikud ja soosaared, liigirikkad metsalagendikud, metsa kasvanud kunagised aiad, metsaservad, astangud, põlismetsa osad.

(2) Metsa majandamise käigus tuleb võtmebiotoobi moodustamise eelduseks olevad võtmeelemendid nagu vanad puud, põõsad, kiviaiad ja allikad säilitada.

(3) Võtmebiotoobi klassifikaatori ja võtmebiotoobi väljavaliku juhendi kinnitab keskkonnaminister.

(4) Võtmebiotoobi kaitse eraõiguslikule isikule ja omavalitsusele kuuluvas metsas toimub keskkonnaministri ja metsaomaniku vahel sõlmitud lepingu alusel. Riigimetsas korraldab võtmebiotoobi kaitset riigimetsa majandaja keskkonnaministri ettekirjutuse kohaselt.

(5) Lepinguga määratakse metsaomaniku kohustused võtmebiotoobi kaitsele ning riigipoolsed kohustused võtmebiotoobi kaitsele kaasaaitamisel, samuti bioloogilise mitmekesisuse säilitamisest ja lepingust tulenevate metsakasutuse kitsendustega põhjustatud kahjude hüvitamiseks või täiendavate kulude tasumiseks.

§ 32. Metsakasutusõiguse kitsendused

(1) Avalik-õigusliku isiku omandis olevas metsas ja piiramata või tähistamata erametsas kehtivad võõra metsa kasutajale järgmised kitsendused:

1) metsas tohib viibida, ka marju, seeni, pähkleid, dekoratiivoksi, ravimtaimi ja dekoratiivtaimi või nende osi varuda metsaomaniku huve põhjendamatult kahjustamata, ökosüsteemi ning jahiulukeid ja kaitsealuseid loomi nende paljunemisperioodil ja teisi metsas viibijaid hirmutamata, metsa püsivaid jälgi jätmata ning tuleohutusnõudeid ja omaniku või riigimetsa majandaja nõudeid järgides;

2) telkida ja lõket teha võib üksnes selleks ettevalmistatud kohtades või metsaomaniku või riigimetsa majandaja loal;

3) koortega võib metsas liikuda neid rihma otsas pidades, välja arvatud teenistuskoerad teenistusülesannete täitmisel ja jahikoerad jahil.

(2) Kui metsaomanik on metsamarjade, seente, pähklite, dekoratiivokste, ravimtaimede ja dekoratiivtaimede või nende osade saagikuse suurendamiseks teinud kulutusi või on saagikuse suurendamiseks tehtu tõttu vähenenud teistest metsakasutustest saadav tulu, on tal õigus metsamarjade, seente, pähklite, dekoratiivokste, ravimtaimede ja dekoratiivtaimede või nende osade varumise eest nõuda tasu.

(3) Loodusõnnetuse ennetamiseks on kohaliku omavalitsuse täitevorganil erakordselt suure tuleohtu korral õigus keelata:

1) metsa kasutamine puidu saamiseks, kõrvalkasutuseks, jahinduseks, teadus- ja õppetööks ning rekreatsiooniks;

2) võõras metsas viibimine.

(4) Metsa kasutatakse riigikaitseks:

1) riigimetsas alaliseks väljaõppeks või juhul, kui väljaõppega kaasnevad metsakahjustused, Vabariigi Valitsuse loal;

2) muudel juhtudel metsaomaniku või riigimetsa majandaja loal.

(5) Ostueesõiguse teostamiseks ettenähtud ajavahemikul on harvendus-, sanitaar-, valik-, lage- ja turberaie keelatud.

§ 33. Kasvava metsa raieõiguse ja metsamaterjali üleandmise ning metsamaterjali vedamise seaduslikkuse tõendamise kohustus, kasvava metsa raieõiguse ning metsamaterjaliga sooritatavad tehingud ning metsamaterjali vedu

(1) Kasvava metsa raieõiguse või metsamaterjali üleandja peab vastuvõtjale tõendama kasvava metsa raieõiguse või metsamaterjali valdamise seaduslikkust ja vastuvõtja seda kontrollima, kui:

1) kasvava metsa raieõigus või metsamaterjal võõrandatakse;

2) metsamaterjal antakse üle töötlemiseks, ladustamiseks või vedamiseks.

(2) Kasvava metsa raieks andmisel peab andja võtjale tõendama kasvava metsa raieõiguse valdamise seaduslikkust ja võtja seda kontrollima.

(3) Kasvava metsa raieõiguse ja metsamaterjali valdamise seaduslikkust tõendavateks dokumentideks on:

1) väljavõtte kinnistusraamatust;

2) riigimetsas väljavõtte maakatastrist;

3) kasvava metsa raieõiguse võõrandamise leping;

- 4) metsamaterjali võõrandamise leping või metsamaterjali üleandmise-vastuvõtmise akt;
- 5) raieõiguse ja metsamaterjali üleandja ning kasvava metsa raieks andja isikut tõendav dokument või äriregistri registrikaardi ärakiri;
- 6) kinnistu asukohajärgse maakonna keskkonnateenistuse lubava märkega metsateatis.

(4) Kasvava metsa raieõigusega ja metsamaterjaliga sooritatud tehingud käesoleva seaduse tähenduses on kasvava metsa raieõiguse või metsamaterjali võõrandamine ning metsamaterjali üleandmine töötlemiseks või ladustamiseks.

(5) Metsamaterjali vedajal peab metsamaterjali veol kaasas olema metsamaterjali omaniku antud metsamaterjali kogust ja kuuluvust tõendav veoseleht.

(6) Kasvava metsa raieõiguse ja metsamaterjaliga sooritatavate tehingute eeskirjad, metsamaterjali veo eeskirjad ja metsamaterjali üleandmise-vastuvõtmise akti ning veoselehe vormi kehtestab keskkonnaminister.

(7) Metsaomanik on kohustatud kahe nädala jooksul pärast raieõiguse või metsamaterjali müümist teatama asukohajärgsele keskkonnateenistusele keskkonnaministri kehtestatud vormi kohaselt:

- 1) raieõiguse või metsamaterjali ostja nime või nimetuse;
- 2) müüdü raieõiguse ulatuse;
- 3) müüdü metsamaterjali koguse.

(8) Metsamaterjal käesoleva seaduse tähenduses on maharaiutud puu ja sellest valmistatud puidusortiment. Metsamaterjali mõiste ei laiene metsa kõrvalkasutuse saadusele.

(9) Metsamaterjali tohib turustamisel nimetada toorpuiduks üksnes juhul, kui see on liigitatud ja vajaduse korral märgistatud vastavalt toorpuidu klassifitseerimise korrale.

(10) Toorpuidu klassifitseerimise korra kehtestab keskkonnaminister määrusega, lähtudes 1968. aasta 23. jaanuari direktiivist 68/98/EMÜ «Toorpuidu liigitust käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta». [RT I 2004, 9, 53- jõust. 07.03.2004]

§ 34. Raadamine

(1) Raadamine käesoleva seaduse tähenduses on raie, mida tehakse võimaldamaks maa kasutamist muul otstarbel peale metsa kasvatamise.

(2) Raadamine võib toimuda kohaliku omavalitsuse täitevorgani korraldusega, kui selleks on eelnevalt saadud keskkonnaministri volitatud isiku nõusolek .

5. peatükk METSANDUSE SUUNAMINE

§ 35. Metsanduse arengukava

(1) Metsanduse suunamine toimub riigi tasandil koostatud metsanduse arengukava kaudu.

(2) Metsanduse arengukavas seostatakse metsamajandus, puidutööstus, puidukaubandus, keskkonnakaitse ja sotsiaalmajanduslikud küsimused, määratakse riiklikku finantseerimist vajavad metsanduslikud programmid ja piiritletakse riigimets.

(3) Metsanduse arengukavad koostatakse vähemalt iga kümne aasta tagant. Arengukava koostamist korraldab Keskkonnaministeerium, koostamise kulud kaetakse riigieelarvest.

(4) Vabariigi Valitsus esitab arengukava olulise tähtsusega riigielu küsimusena Riigikogule heakskiitmiseks.

(5) Metsanduse arengukava koostamisele tuleb kaasata asjassepuutuvad valitsusvälised organisatsioonid.

§ 36. Riigi ülesanded metsanduses

(1) Riigi ülesanded metsanduses on:

- 1) metsapoliitika ja õigusaktide väljatöötamine;
- 2) riigi omandis oleva metsa valitsemine;
- 3) riigi omandis oleva metsa majandamine;
- 4) metsa hea seisundi tagamine;
- 5) erametsanduse toetamine;
- 6) metsa korraldamine ja arvestus;
- 7) riiklik järelevalve;
- 8) metsanduslase baashariduse ja metsateaduse korraldamine;
- 9) jahinduse suunamine.

(2) Metsapoliitika ja õigusaktide väljatöötamisele tuleb kaasata asjassepuutuvad valitsusvälised organisatsioonid.

§ 37. Maakonna metsanõukogu

(1) Maakonna metsanõukogu moodustatakse eesmärgiga koordineerida maakonnas metsamajanduslikku tegevust.

(2) Maakonna metsanõukogu ülesanded on:

- 1) metsa majandamist ja loodusobjektide kaitset käsitleva teabevahetuse korraldamine;
- 2) ettepanekute tegemine metsa majandamist ja loodusobjektide kaitset reguleerivate õigusaktide muutmiseks;
- 3) asjassepuutuvate valitsus- ja omavalitsusasutuste ning valitsusväliste organisatsioonide tegevuskavade ühitamise ettepanekute tegemine.

(3) Maakonna metsanõukogu moodustab, tema liikmete arvu määrab ning esimehe nimetab maavanem.

(4) Maakonna metsanõukogu tehnilist teenindamist korraldab Keskkonnaministeerium.

§ 38. Metsa hea seisundi tagamine

(1) Metsa hea seisundi tagamiseks riik:

- 1) kontrollib metsa uuendamisel kasutatavate metsaseemnete ja turustatava või riigimetsas kasutatava kultiveerimismaterjali kvaliteeti;
- 2) jälgib metsa tulekaitse olukorda ja rakendab meetmeid ulatuslike ja eriti ohtlike tulekahjude ennetamiseks ja kustutamiseks;
- 3) jälgib ja prognoosib metsa seisundit, rakendab meetmeid ulatuslike ja eriti ohtlike metsakahjustuste vältimiseks või piiramiseks;
- 4) rakendab abinõusid bioloogilise mitmekesisuse säilimiseks;
- 5) jälgib metsa säästlikku majandamist.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 loetletud abinõusid metsa hea seisundi tagamiseks viib riik ellu Keskkonnaministeeriumi kaudu.

[RT I 2005, 70, 540- jõust. 01.01.2006]

§ 38¹. Metsakaitse- ja Metsauuenduskeskus

(1) Metsakaitse- ja Metsauuenduskeskus on valitsusasutus keskkonnaministri valitsemisalas.

(2) Metsakaitse- ja Metsauuenduskeskus kontrollib metsa uuendamisel kasutatavate metsaseemnete ja turustatava või riigimetsas kasutatava kultiveerimismaterjali kvaliteeti, korraldab riigi metsaseemnevaru loomist, jälgib ja prognoosib metsa seisundit, teostab riiklikku järelevalvet seaduses sätestatud ulatuses ja korras, rakendab meetmeid ulatuslike ja eriti ohtlike metsakahjustuste vältimiseks või piiramiseks, kogub ja analüüsib metsakaitse ja -uuenduse alast informatsiooni ning peab vastavaid metsanduslikke andmekogusid.

(3) Metsakaitse- ja Metsauuenduskeskuse põhimääruse kinnitab keskkonnaminister .

(4) Metsakaitse- ja Metsauuenduskeskuse direktori nimetab ametisse ja vabastab ametist keskkonnaminister.

[RT I 2005, 70, 540- jõust. 01.01.2006]

§ 39. Metsaressursi riiklik arvestus ja metsandusalane informatsioon

(1) Riik peab arvestust metsa pindala, tagavara, paiknevuse ja seisundi kohta käesoleva seaduse § 6 kohaselt tehtavast inventeerimisest saadud andmete alusel riiklikus registris.

(2) Metsaressursi arvestust peetakse riiklikus registris eraldi tootliku ja vähetootliku metsa kohta.

(3) Tootlik mets tähendab metsa, mille puidu tootmise võime pikema perioodi keskmisena on vähemalt 1 tm tüvepuitu 1 ha kohta aastas. Vähetootlik mets tähendab metsa, mille puidu tootmise võime pikema perioodi keskmisena on vähem kui 1 tm tüvepuitu 1 ha kohta aastas.

(4) Metsaressursi arvestuse riikliku registri asutab ja registri põhimääruse kinnitab Vabariigi Valitsus.

(5) Metsandusalase informatsiooni kogumist, töötlemist ja edastamist korraldab Keskkonnaministeerium.

§ 40. Erametsanduse toetamine

(1) Erametsaomanik on käesoleva seaduse tähenduses füüsiline või eraõiguslik juriidiline isik, kes omab metsamaad või maad, mille suhtes kohaldatakse käesoleva seaduse § 2 sätteid.

(2) Riik toetab erametsandust selliste metsakasvatuskulude osalise kompenseerimisega, mis aitavad kaasa metsa majanduslike, ökoloogiliste, sotsiaalsete ja kultuuriliste väärtuste suurendamisele ja metsandusülesannete täitmisele ning edendavad ühte või mitut järgmistest tegevusvaldkondadest vastavalt keskkonnaministri kehtestatud korrale:

- 1) metsa säästev majandamine ja metsamajanduse arendamine;
- 2) metsaressursside säilitamine ja nende seisundi parandamine;
- 3) metsamaade laiendamine.

(3) Riik korraldab enda poolt asutatud sihtasutuse Erametsakeskus osalise finantseerimise kaudu:

- 1) erametsaomanike nõustamist ja koolitamist;
- 2) nõustajate koolitamist ja atesteerimist;
- 3) erametsaomanike metsakasvatuskulude osalist kompenseerimist.

(4) Toetust võivad saada metsamaad omav füüsiline isik või metsaühistu.

(5) Metsaühistu on mittetulundusühing või tulundusühistu, mille põhikirjaliseks tegevuseks on metsa majandamine ning mille liikmeteks on füüsilised ja eraõiguslikud juriidilised isikud, kes omavad metsamaad või maad, mille suhtes kohaldatakse käesoleva seaduse § 2 sätteid.

[RT I 2004, 9, 53- jõust. 07.03.2004]

6. peatükk

METSA MAJANDAMISE KORRALDAMINE

§ 41. Metsa majandamise korraldamine

Metsa uuendamist, kasvatamist ja kasutamist ning metsakaitset korraldab:

- 1) eraõiguslikule isikule, kohalikule omavalitsusele või muule avalik-õiguslikule juriidilisele isikule, välja arvatud riik, kuuluvas metsas metsaomanik;
- 2) ENSV taluseaduse (ENSV Teataja 1989, 39, 611; RT I 1993, 72/73, 1021; 1994, 30, 465; 66, 1159) ja sellega võrdsustatud alusel seaduslikus korras põliseks kasutamiseks antud maal kasutamiseõiguse saanud isik, kes on käesolevas seaduses võrdsustatud metsaomanikuga;
- 3) riigimetsas, välja arvatud Keskkonnaministeeriumi valitsetav riigimets, riigivara valitseja riigivara seaduse tähenduses;
- 4) Keskkonnaministeeriumi valitsetavas riigimetsas käesoleva seadusega moodustatud Riigimetsa Majandamise Keskus (edaspidi keskus) või kaitseala hoiu metsas kaitseala valitseja.

§ 42. Riigimetsa kasutusõigus

(1) Riigimetsa kasutusõigus kuulub riigimetsa majandamist korraldavale isikule või riigiasutusele (edaspidi riigimetsa majandaja). Maksimaalse uuendusraie, valikraie ja harvendusraiega riigimetsast raiuda lubatud puidu koguse määrab igaks aastaks Vabariigi Valitsus riigimetsa majandajate viisi, lähtudes metsa majandamiskavadest.

(2) Riigimetsa majandaja kasutab riigimetsa ise või võõrandab käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud kasutusõigusi tasuta või tasu eest.

(3) Õigust kasutada riigimetsa rekreatsiooniks, kõrvalkasutuseks, jahipidamiseks, teadus- ja õppetööks ning riigikaitseks võib riigimetsa majandaja võõrandada tasuta või tasu eest, arvestades käesoleva seaduse § 32 lõigetes 1 ja 2 sätestatud.

(4) Kasvava metsa raieõigust saab riigimetsa majandaja üle anda üksnes müügi teel käesolevas seaduses sätestatud korras.

(5) Kasvava metsa raieõigus tähendab õigust langetada puid ostu-müügilepingus fikseeritud ulatuses, kohas, ajal ja tingimustel, valmistada nendest puudest puidusortimente ja saadud sortimendid metsast ära vedada. Kasvava metsa raieõigusega kaasneb õigus kasutada maad vastavalt raieõiguse sisule.

(6) Käesoleva seaduse nõuetele vastavaks metsa kasvatamiseks ja uuendamiseks vajalikku raieõigust kasutab riigimetsa majandaja ise või annab üle riigivara seaduse (RT I 1995, 22, 327; 1996, 36, 738; 40, 773; 48, 942; 81, 1446; 1997, 45, 724; 1998, 30, 409) § 24 lõike 1 punkti 6 alusel.

§ 43. Kasvava metsa raieõiguse ja metsamaterjali müük riigimetsas

(1) Kasvava metsa raieõigust ja metsamaterjali riigimetsas müüakse:

- 1) avalikul enampakkumisel;
- 2) eelläbirääkimistega pakkumisel;
- 3) kokkuleppehinnaga.

(2) Kasvava metsa raieõiguse ja metsamaterjali müügi korraldaja määrab riigivara valitseja.

(3) [Kasvava metsa raieõiguse ja metsamaterjali müügi korra kehtestab Vabariigi Valitsus](#) . Nimetatud korraga määratakse:

- 1) kasvava metsa raieõiguse ja metsamaterjali alghinna määramise meetodika;
- 2) kasvava metsa raieõiguse ja metsamaterjali müümise protseduureeglid;
- 3) protestide lahendamise kord;
- 4) müügi järelevalve;
- 5) müügiviisi valik.

(4) Kokkuleppehinda võib rakendada väikeste koguste, küttepuude, kiiresti rikneva metsamaterjali, proovipartiide ja kestvuslepingute puhul.

(5) Kasvava metsa raieõiguse ja metsamaterjali müügihind avalikul enampakkumisel ja eelläbirääkimistega pakkumisel ei tohi olla madalam käesoleva paragrahvi lõike 3 punkti 1 kohaselt määratud alghinnast.

(6) Kasvava metsa raieõiguse ja metsamaterjali kokkuleppehind ei tohi olla väiksem kasvava metsa ja metsamaterjali harilikust väärtusest.

§ 44. Riigimetsa majandamisel lubatud tulundustegevus

(1) Riigivara valitseja võib riigimetsa majandamisel lubada järgmisi tulundustegevusi:

- 1) metsa kasutusõiguse müük;
- 2) metsamaterjali ja teiste metsasaaduste müük;
- 3) metsasaaduste töötlemine ja töötlemissaaduste müük;
- 4) teenuste müük.

(2) [Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 4 nimetatud teenuste nimekirja kehtestab riigivara valitseja.](#)

§ 45. Riigimetsa majandamise kohustuslikud tööd

(1) Riigimetsa majandaja on kohustatud:

- 1) tegema kõiki töid, mis on vajalikud riigimetsa võimalikult ulatuslikuks kasutamiseks looduse, keskkonna- ja sanitaarkaitseks, puidu saamiseks ja rekreatsiooniks;
- 2) täitma kõiki metsaomanikule käesoleva seadusega ja selle alusel antud õigusaktidega pandud kohustusi;
- 3) tellima riigimetsa majandamiskavad ja finantseerima nende koostamist.

(2) Vabariigi Valitsus võib riigimetsa majandajale anda eriulesandeid, mille täitmist finantseeritakse riigieelarvest.

(3) Riigimetsa majandaja vastutab riigimetsa, riigimetsast saadud metsamaterjali ja majandaja käsutusse antud vara säilimise ja seaduspärase kasutamise eest.

§ 46. Riigimetsa uuendamise, kasvatamise ja kasutamise ning metsakaitse finantseerimine

Riigimetsa, välja arvatud keskuse majandatav riigimets, uuendamise, kasvatamise ja kasutamise ning metsakaitse finantseerimist korraldab riigivara valitseja, kelle valitseda riigimets riigivarana on antud. [RT I 2003, 88, 594- jõust. 08.01.2004]

§ 47. Keskus

(1) Keskus on riigitulundusasutus, kelle majandustegevuse lubatud ulatuse, metsa majandamise kohustused ja tegevuse korraldamise sätestab käesolev seadus.

(2) Keskus peab oma majandustegevusega saama tulu, mis kindlustab:

- 1) riigimetsa majandamiskava koostamise;
- 2) riigimetsa seaduse nõuetele vastava uuendamise, kasvatamise, kaitse, kasutamise ja kasutamiseks andmise;
- 3) seadusega sätestatud suuruses eraldised riigieelarve tuludesse;
- 4) (Kehtetu)
- 5) puidutööstusele kasvava metsa või metsamaterjali müümise ulatuses, mis tagab sellest majandusvaldkonnast riigieelarve tulude tasakaalustatud laekumise;
- 6) vajaduse korral puiduturgu stabiliseerivate mehhanismide rakendamise;
- 7) riigimetsale pandud avalike funktsioonide täitmise.

(3) [Keskuse põhimääruse kinnitab keskkonnaministri ettepanekul Vabariigi Valitsus.](#)

§ 48. Keskuse tegevuse korraldamine

(1) Keskuse kõrgeim juhtimisorgan on nõukogu, kes korraldab keskuse strateegilist juhtimist.

(2) Keskusel on peadirektor, kes esindab keskust erivolituset, korraldab keskuse operatiivset juhtimist ja keskuse raamatupidamist.

(3) Keskuse peadirektoriga sõlmib töölepingu kuni viieks aastaks keskuse nõukogu otsuse alusel nõukogu esimees. Keskuse töötajatega sõlmib töölepingud keskuse peadirektor või peadirektori volitatud isik.

(4) Keskuse peadirektor annab oma tegevusest aru nõukogule, keskkonnaministrile ja keskkonnaministri volitatud isikule.

(5) Keskuse peadirektor või tema volitatud isik sõlmib riigimetsa kasutusõiguste, kasvava metsa raieõiguse ja metsamaterjali võõrandamise lepingud ning kontrollib nende lepingute täitmist.

(6) (Kehtetu)

(7) Keskuse raamatupidamise korraldamisel kohaldatakse raamatupidamise seadusega (RT I 1994, 48, 790; 1995, 26-28, 355; 92, 1604; 1996, 40, 773; 42, 811; 49, 953; 1998, 59, 941) juriidilistele isikutele kehtestatud nõudeid.

(8) Keskusel on õigus osutada turismialaseid teenuseid. Turismialase tegevuse korraldamisel kohaldatakse keskusele turismiseadusega (RT I 2000, 95, 607; 2002, 63, 387; 2003, 88, 594) ettevõtjale kehtestatud nõudeid. [RT I 2004, 9, 53- jõust. 07.03.2004]

§ 49. Keskuse nõukogu

(1) Nõukogu moodustatakse kolmeks aastaks.

(2) Nõukogu on üheksaliikmeline. Nõukogu koosseisu kinnitab Vabariigi Valitsus. Nõukogu koosseisu kuuluvad:

- 1) kaks Riigikogu otsusega nimetatud liiget;
- 2) kaks Keskkonnaministeeriumi esindajat;
- 3) üks Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi esindaja;
- 4) üks Rahandusministeeriumi esindaja;
- 5) kolm asjatundjat keskkonnaministri ettepanekul.

(3) Mõjuval põhjusel võib nõukogu liige tagasi astuda enne tähtaja lõppu ja tema asemele nimetatakse uus liige.

(4) Riigikogu nimetab keskuse nõukogu liikmed otsusega Riigikogu alatise keskkonnakomisjoni ettepanekul. Riigikogu nimetatud nõukogu liikme volitused lõpevad koos nimetatud isiku Riigikogu liikme volituste lõppemisega. Riigikogu, keskkonnaminister, majandus- ja kommunikatsiooniminister ja rahandusminister võivad enda nimetatud liikme enne volituste lõppemist tagasi kutsuda, kui:

- 1) ta on jätnud oma kohustused olulisel määral täitmata;
- 2) tal ei ole võimalust osaleda nõukogu töös;
- 3) tema töö- või teenistussuhted on lõppenud.

(5) Nõukogu liikmed valivad endi hulgast esimehe, kes korraldab nõukogu tegevust, ja esimehe asetäitja, kes täidab esimehe kohustusi esimehe äraolekul.

(6) Nõukogu pädevusse kuulub:

- 1) keskuse majandustegevuse suundade heakskiitmine ja nende järgimise kontrollimine;
- 2) keskuse peadirektori ametisse nimetamine ja ametist vabastamine ning tema ametijuhendi kinnitamine;
- 3) keskuse eelarve ja aastaelarve täitmise aruande kinnitamine ning keskkonnaministrile esitamine;
- 4) audiitori valimine, auditeerimistulemuste läbivaatamine ja keskkonnaministrile esitamine;
- 4¹) siseaudititalituse põhimääruse, aastatööplaani, eelarve, koosseisu, siseauditi protseduuri, siseaudititalituse juhataja tüüpametijuhendi ja atesteerimisnõuete kinnitamine ning vajadusel nende muutmine;
- 5) keskuse töötajate palgaastmestiku ja palgamäärade kinnitamine;
- 6) laenuvõtmise lubamine.

(7) Nõukogu koosolekud toimuvad vastavalt vajadusele, kuid mitte harvem kui üks kord kolme kuu jooksul. Nõukogu koosoleku kutsub kokku nõukogu esimees või esimehe äraolekul tema asetäitja.

(8) Nõukogu koosolek on otsustusvõimeline, kui sellest võtavad osa vähemalt pooled liikmed, sealhulgas esimees või tema äraolekul esimehe asetäitja.

(9) Nõukogu koosolek kutsutakse kokku ka siis, kui seda nõuab nõukogu liige, keskuse peadirektor, audiitor või keskkonnaminister.

(10) Nõukogu otsus protokollitakse. Protokollile kirjutavad alla esimees ja protokollija. Protokollile kantud eriarvamuse kinnitab nõukogu liige oma allkirjaga.

(11) Nõukogu otsus on vastu võetud, kui selle poolt hääletas üle poole koosolekul osalenud nõukogu liikmetest.

(12) Igal nõukogu liikmel on üks hääl. Nõukogu liikmel ei ole õigust hääletamisest keelduda või erapooletuks jääda.

(13) Nõukogu liikmed vastutavad seaduse nõuete rikkumise ning oma kohustuste täitmata jätmisega keskusele süüliselt tekitatud kahju eest solidaarselt. Nõukogu liige vabaneb vastutusest, kui ta on ebaseadusliku tegevuse aluseks oleva otsuse vastuvõtmisel jäänud eriarvamusele ning eriarvamus on kantud protokollile. Nõukogu liikme vastu esitatava nõude aegumistähtaeg on viis aastat rikkumise algusest või toimumisest.

(14) [Nõukogu liikmete töötasustamine toimub Vabariigi Valitsuse kehtestatud korras.](#)
[RT I 2004, 9, 53- jõust. 07.03.2004]

§ 50. Keskuse majandatavast riigimetsast saadava tulu kasutamine

(1) Keskuse majandatavast riigimetsast selle majandamisega saadav tulu (edaspidi metsatulu) on laekumised:

- 1) kasvava metsa raieõiguse müügist;
- 2) metsamaterjali ja muude metsasaaduste müügist;
- 3) teenuste müügist;
- 4) keskuse käsutuses oleva riigivara kasutamisest ja võõrandamisest;
- 5) keskuse ja riigimetsa kasutaja vahel sõlmitud lepingu tingimuste täitmisest.

(2) Uuendusraieteks müüdnud kasvava metsa raieõiguse tasust ja uuendusraietest saadud metsamaterjali müügist keskusele laekunud rahast kantakse 26 protsenti riigieelarvesse.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatata metsatulu jäetakse keskuse käsutusse ja seda kasutatakse metsa uuendamiseks, kasvatamiseks ja kasutamiseks ning metsakaitseks ja nende tegevuste korraldamiseks.

§ 51. Keskuse eelarve ja finantseerimine

(1) Keskuse eelarve kinnitab keskuse nõukogu, lähtudes riigieelarves sätestatud metsatulust ja riigimetsa majandamiseks jäetud metsatulu osast.

(2) Keskuse kulud kaetakse:

- 1) käesoleva seaduse § 50 lõike 3 järgsest metsatulust;
- 2) riigieelarvest Vabariigi Valitsuse antud ülesannete täitmiseks;
- 3) kohalikest eelarvetest kohaliku omavalitsusega kokkulepitud ülesannete täitmiseks;
- 4) toetustest ja annetustest;
- 5) keskuse nõukogu otsuse alusel võetud laenust.

(3) Laenu suurus ei tohi ületada 10% aastaeelarve kuludest.

(4) Keskus on käibemaksukohustuslane.

[RT I 2001, 50, 282- jõust. 11.06.2001]

§ 52. Keskuse valduses olev vara

(1) Keskuse valduses olev vara moodustub talle riigi poolt kasutada antud varast ja keskuse enda tegevuse tulemusena tekkinud või soetatud varast, välja arvatud kasvav mets.

(2) Keskus kasutab tema valduses olevat vara riigimetsa majandamiseks ja tulu saamiseks.

(3) Kui keskuse valduses olev vallasvara ei ole vajalik riigimetsa majandamiseks ja tulu saamiseks, tohib keskus seda vara:

- 1) anda tasuta kasutamiseks teisele riigiasutusele, kui see vara on vajalik riigivõimu teostamiseks;
- 2) anda tasu eest kasutamiseks avalikul enampakkumisel või eelläbirääkimistega pakkumisel;
- 3) anda tasuta üle teisele riigiasutusele, kui see vara on vajalik riigivõimu teostamiseks;
- 4) võõrandada tasu eest avalikul enampakkumisel või eelläbirääkimistega pakkumisel.

(4) [Käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud vara kasutusse andmise, üleandmise ja võõrandamise korra kehtestab Vabariigi Valitsus.](#)

(5) Keskuse valduses oleva riigivara kasutamine, kasutusse andmine ja võõrandamine käesolevas paragrahvis nimetatata juhul toimub riigivaraseadusega ja selle alusel kehtestatud õigusaktiga sätestatud korras.

(6) Keskuse peadirektor või tema volitatud isik sõlmib keskuse valduses oleva vara kasutusse andmise, üleandmise ja võõrandamise lepingud ja kontrollib nende täitmist.

§ 53. Keskuse valduses oleva vara kasutamisest, kasutusse andmisest ja võõrandamisest saadava tulu käsutamise erisus

Keskuse valduses oleva riigivara kasutamisest, kasutusse andmisest ja võõrandamisest saadava tulu suhtes ei rakendata riigivaraseaduse § 16 lõikes 4, § 17 lõikes 2 ja § 24 lõikes 2 sätestatud.

§ 54. Järelevalve ja kontroll riigimetsa majandamise üle

(1) Keskuse tegevust kontrollib Riigikontroll. Riigikontrollil on kontrollimise tulemuse alusel õigus teha Riigikogule, keskkonnaministrile, majandus- ja kommunikatsiooniministrile ja rahandusministrile ettepanek käesoleva seaduse § 49 lõike 4 alusel nõukogu liige või liikmed tagasi kutsuda.

(2) Metsaomaniku kohustuste täitmist riigimetsa majandaja poolt kontrollivad Keskkonnaministeerium ja Riigikontroll. Keskkonnaministeeriumi poolt teostatav kontroll toimub keskkonnaministri kehtestatud korras. [RT I 2003, 88, 594- jõust. 08.01.2004]

7. peatükk RIIKLIK JÄRELEVALVE

[RT I 2002, 63, 387- jõust. 01.09.2002]

§ 55. Metsa uuendamise, kasvatamise ja kasutamise ning metsakaitse riiklik järelevalve

Riiklikku järelevalvet metsa uuendamise, kasvatamise ja kasutamise ning metsakaitse seaduslikkuse üle teostavad keskkonnajärelevalve asutused keskkonnajärelevalve seadusega (RT I 1997, 86, 1460) sätestatud korras.

§ 56. Metsaõigusnormide rikkumisega keskkonnale tekitatud kahju

[RT I 2004, 9, 53- jõust. 07.03.2004]

(1) [Kehtetu - RT I 2002, 63, 387- jõust. 01.09.2002]

(2) Metsaõigusnormide rikkumisega keskkonnale tekitatud kahju arvestamise määrad kehtestab Vabariigi Valitsus.

(3) Keskkonnale tekitatakse käesoleva seaduse tähenduses kahju, kui:

- 1) metsa raiutakse hõredamaks, kui seda lubavad rinnaspindala või täiuse alammäärad, metsaraiel ei peeta kinni lubatud raievanusest, liitumisajast, raieviisist või raieajast või raiutakse metsa kohas, kus raie on keelatud;
- 2) hävitatakse või kahjustatakse puid või põõsaid või metsakultuuri või looduslikku uuendust nende mehhaanilise vigastamise või kasvutingimuste ebasoodsaks muutmise teel;
- 3) kahjustatakse pinnast;
- 4) põhjustatakse metsa põlemist;
- 5) risustatakse metsa;
- 6) jäetakse koristamata raiekohad ja metsamaterjali laoplatsid.

(4) [Kehtetu - RT I 2000, 51, 319 - jõust. 01.09.2000]

§-d 56¹--56⁸

[Kehtetud - RT I 2002, 63, 387- jõust. 01.09.2002]

7¹. peatükk VASTUTUS

[RT I 2002, 63, 387- jõust. 01.09.2002]

§ 56⁹. Metsa, puude või põõsaste ebaseaduslik raiumine, hävitamine või kahjustamine

(1) Metsa, puude või põõsaste ebaseadusliku raiumise, hävitamise või muul viisil kahjustamise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 200 trahviühikut või arestiga.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 30 000 krooni.

§ 56¹⁰. Metsa uuendamise, kasvatamise, kasutamise või metsakaitse nõuete rikkumine

(1) Metsa uuendamise, kasvatamise, kasutamise või metsakaitse nõuete rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 100 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 20 000 krooni.

§ 56¹¹. Metsateatise esitamata jätmine

- (1) Metsateatise esitamata jätmise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 100 trahviühikut.
- (2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 20 000 krooni.

§ 56¹². Kasvava metsa raieõiguse või metsamaterjali üleandmisel ning metsa raieks andmisel seaduslikkuse tõendamise ja selle kontrollimise kohustuse rikkumine ning kasvava metsa raieõiguse või metsamaterjaliga sooritatavate tehingute eeskirjade rikkumine

(1) Kasvava metsa raieõiguse või metsamaterjali üleandmisel või metsa raieks andmisel seaduslikkuse tõendamise või selle kontrollimise kohustuse rikkumise eest või kasvava metsa raieõiguse või metsamaterjaliga sooritatavate tehingute eeskirjade rikkumise eest karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

- (2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 50 000 krooni.
[RT I 2004, 9, 53- jõust. 07.03.2004]

§ 56¹³. Konfiskeerimise kohaldamine

Kohtuväline menetleja või kohus võib kohaldada §-des 56⁹ ja 56¹² sätestatud väärteo toimepanemise vahetuks objektiks olnud eseme konfiskeerimist vastavalt karistusseadustiku (RT I 2001, 61, 364) §-le 83.

§ 56¹⁴. Menetlus

- (1) Käesoleva seaduse §-des 56⁹–56¹² sätestatud väärtegudele kohaldatakse karistusseadustiku üldosa ja väärteomenetluse seadustiku (RT I 2002, 50, 313) sätteid.
- (2) Käesoleva seaduse §-des 56⁹–56¹² sätestatud väärtegude kohtuväline menetleja on:
 - 1) Keskkonnainspeksioon;
 - 2) politseiprefektuur.

8. peatükk LÕPPSÄTTED

§ 57. Erastamisele määratud metsa majandamine

- (1) Erastamisele määratud metsa majandamist korraldab kuni võõrandamiseni keskkonnaminister või tema määratud asutus.
- (2) Erastamisele ei kuulu 1940. aasta 23. juulini riigile kuulunud, käesolevaks ajaks metsaga kaetud alad.

§ 58. Seaduse jõustumine

- (1) Metsa uuendamise, kasvatamise ja kasutamise, metsakaitse ning kasvava metsa ja metsamaterjali kasutamise seotud õigusaktid viiakse käesoleva seadusega kooskõlla kolme kuu jooksul. Seni kehtivad need niivõrd, kuivõrd nad ei ole vastuolus käesoleva seadusega.
- (2) Käesoleva seaduse § 23 lõike 6 punkt 1 jõustub 2005. aasta 1. jaanuaril.
- (3) Käesoleva seaduse § 24 lõike 2 punkt 6 jõustub 2005. aasta 1. jaanuaril.
- (4) Kuni 2004. aasta 1. maini võib metsakorraldustöid teha ka isik, kellel ei ole metsakorraldustööde tegevusluba.
- (5) Enne käesoleva seaduse §-de 5¹ ja 5² jõustumist koostatud metsamajandamiskavad ja metsa majandamise soovitused ning kuni 2004. aasta 1. maini metsakorraldustööde tegevusluba mitteomava isiku koostatud metsamajandamiskavad ja metsa majandamise soovitused peab erametsaomanik või metsamajandamiskava või metsa majandamise soovituse koostaja esitama keskkonnaministrile või tema volitatud asutusele kehtestamiseks. Keskkonnaminister või tema volitatud asutus kontrollib metsamajandamiskava või metsa majandamise soovituse vastavust kehtivatele nõuetele ning teatab ühe kuu jooksul metsamajandamiskava või metsa majandamise soovituse esitamise arvates esitajale kava või soovituse kehtestamisest või kehtestamata jätmisest. Kehtestatud metsa majandamise soovitused loetakse kehtestatud metsamajanduskavaks käesoleva seaduse § 7 lõike 7 tähenduses.

(6) Metsaomanikul on õigus teha enne käesoleva seaduse § 7 2004. aasta 28. jaanuari redaktsiooni jõustumist esitatud metsateatistes kavandatud ja asukohajärgse keskkonnateenistuse poolt mittekeelatud raieid kuni 2004. aasta 31. detsembrini.

[RT I 2004, 9, 53- jõust. 07.03.2004]

§ 59. [Käesolevast tekstist välja jäetud]

§ 60. Keskuse moodustamine

[RT I 2001, 50, 282- jõust. 11.06.2001]

(1) Keskus moodustatakse Metsamajanduse Ökonoomika- ja Infokeskuse, Keskkonnaministeeriumi hallatavate metstkondade, Sagadi koolituskeskuse, Räpina metsakooli, Marana puukooli ja Kullenga puukooli ühendamise nendega õigusjärglasena 1999. aasta 1. jaanuari seisuga.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud riigiasutuste valduses oleva vara, kohustuste ja asjaajamise keskusele üleandmise ja tegevuse lõpetamise ning Metsaameti eriarvel olevate Metsakapitali vahendite üleandmise keskusele korraldab keskkonnaminister.

(3) Keskus viib oma tegevuse käesoleva seaduse nõuetega vastavusse kolme kuu jooksul käesoleva seaduse jõustumisest arvates.

(4) Kuni keskuse nõukogu esimese koosolekuni korraldab keskuse tegevust või määrab selleks isiku, valmistab ette ja kutsub kokku nõukogu esimese koosoleku ning kinnitab keskuse tegevuseks vajalikud dokumendid keskkonnaminister.

(5) [Kehtetu - RT I 2004, 9, 53- jõust. 07.03.2004]